

**COMMÉMORATION DU
GÉNOCIDE DES ARMÉNIENS**

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

24 AVRIL 2015 – 24 AVRIL 2019

24 Ապրիլ 1915 – 24 Ապրիլ 2019

CEREMONIE A LA MÉMOIRE DES VICTIMES

ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ

**Հայ եկեղեցիներու մասնակցութեամբ
Առաքելական, Կաթողիկէ, Աւետարանական**

**Avec les Églises arméniennes
Apostolique, Catholique, Évangélique**

- 1- **Mot de bienvenue:** Archiprêtre Isaac Hékimian.
- 2- **«Notre Père»:** Les représentants des trois églises arméniennes ensemble.
- 3- **«Horjam»:** Chorale Gomidas.
«Au moment où tu accèderas au Saint Autel. Là, en ce lieu, souviens-toi de ceux qui se sont endormis. Au moment où tu consacreras le saint Mystère. Souviens-toi de moi, qui ploie sous les péchés.»
- 4- **74ème prière du «Livre de prières» de Saint Grégoire de Narek:** en arménien par le Père Kévork Noradounguian, en français par le Pasteur Paul Siwajian:
«Monarque céleste, Seigneur de tous, pour tout en tout toujours longanime, Fils inscrutable du Dieu vivant! Voici que la véritable miséricorde s'exerce là où a été coupée l'espérance du mérite...La guérison s'opère par ta main divine, lorsque la santé s'est retirée de tous les membres. Le secours arrive à point quand il n'y a plus moyen de sortir de l'impasse. Ta grandeur s'affirme lorsque Tu guéris la blessure du désespoir. C'est le propre de ta fraternité avec nous, si à l'heure inattendue Tu t'ingénies à sauver.»
- 5- **«Kovia Yéroussaghem»:** Chorale Gomidas.
«Jérusalem, loue le Seigneur! Le Christ est ressuscité des morts, Alléluia! Venez, peuples, chantez au Seigneur, Alléluia! Gloire au Père, au Fils et au Saint-Esprit, Au ressuscité des morts, Alléluia, qui a éclairé le monde, Alléluia!»
- 6- **Évangile de St Luc 24,13-17:** Père Kévork Noradounguian: Les deux disciples d'Emmaüs.
«Et voici, que ce même jour, deux d'entre eux faisaient route vers un village du nom d'Emmaüs, distant de Jérusalem de soixante stades, et ils conversaient entre eux de tout ce qui était arrivé. Et il advint, comme ils conversaient et discutaient ensemble, que Jésus en personne s'approcha, et il faisait route avec eux; mais leurs yeux étaient empêchés de le reconnaître. Il leur dit: «Quels sont donc ces propos que vous échangez en marchant.» Et ils s'arrêtèrent, le visage sombre.»
- 7- **«Amen Hayr Sourp»:** Chorale Gomidas.
«Amen. Père saint, Fils saint, Esprit saint. Bénédiction au Père, au Fils et au Saint Esprit, maintenant et toujours et dans les éternités des éternités. Amen»
- 8- **Homélie:** Père Kévork Noradounguian suivie d'**une minute de silence.**
- 9- **«Sourp, sourp»:** Chorale Gomidas
«Saint, saint, saint [es-tu], Seigneur des Puissances; Les cieux et la terre sont emplis de ta gloire. Bénédiction au plus haut des cieux. Béni es-tu, qui es venu et qui viendras au Nom du Seigneur. Hosanna au plus haut des cieux!»
- 10- **Évangile de St Luc 24,25-27 et 24, 30-32:** Pasteur Paul Siwajian: Les deux disciples d'Emmaüs (suite):
«Alors, il leur dit: Ô cœur, sans intelligence, lents à croire à tout ce qu'ont annoncé les Prophètes! Ne fallait-il pas que le Christ endurât ces souffrances pour entrer dans sa gloire?» Et, commençant par Moïse et parcourant tous les prophètes, il leur interpréta dans toutes les Écritures ce qui le concernait. » ----- «Et il advint, comme il était à table avec eux, qu'il prit le pain, dit la bénédiction, puis le rompit et le leur donna. Leurs yeux s'ouvrirent et ils le reconnurent...Mais il avait disparu de devant eux. Et ils se dirent l'un à

l'autre: «Notre cœur n'était-il pas tout brûlant au-dedans de nous, quand il nous parlait en chemin, quand il nous expliquait les Écritures.»

11- **Homélie:** Pasteur Paul Siwajian suivie d'**une minute de silence.**

12- **«Akh, Vaspourakan»:** Chorale Gomidas.

Le Vaspourakan est une province de l'Arménie historique dans la région du lac de Van (aujourd'hui en Turquie de l'Est).

« Ah ! Vaspourakan, triste Arménie, des héros sans nombre en toi se sont rassemblés, dans une guerre terrible ils ont tant résisté, pour l'amour de la nation ils ont été martyrisés.

Ah ! il suffit Arméniens (d'être) toujours tels des esclaves, d'abandonner la patrie, d'appeler l'étranger, l'étranger nous aime comme un invité, et transforme notre pain et notre eau en sel.

Van, petite ville, et ses alentours (cantons,) s'est emplie de cadavres par centaines de milliers, ses champs se sont teints du sang de l'Arménien, dans le ciel ont résonné les nuages avec les étoiles. »

Paroles: A. Jamgotchian – Musique: G. Aprikian

13- **Intentions de prière:** les enfants des églises arméniennes.

14- **Prière d'intercession- Dernière bénédiction:** Archiprêtre Isaac Hékimian.

15- **«Notre Père»:** Chorale Gomidas.

16- **Remerciements:** Jean-Jacques Osmandjian (Président de la PEAALÉ)

Katchkars au monastère de Guéghard - (La Sainte Lance) - Arménie

1- Բացման խօսք - Իսահակ Ա. Քահանայ Հեքիմեան, Լիոնի Հայ Առաքելական Ծովի Հոգեւոր Հովիւ:

2- «Հայր Մեր» - Տերունական աղօթք – 3 հայ Եկեղեցիները միասին:

3- Յորժամ - «Կոմիտաս» Երգչախումբ

«Յորժամ մըտցես ի սուրբ խորան անդ յիշեսցես զմեր նընջեցյալսն:»

4- 74^ր աղօթք «աղօթամատենի» Սուրբ Գրիգոր Նարեկացոյ:

«Երկնաւոր Թագաւոր, ամենուն Տէրք, ամէն տեսակէտով ու ամէն բանի մէջ եւ միշտ երկայնամիտ, կենդանի Աստուծոյ անքնին Որդի: Ճշմարիտ ողորմութիւնը այն է որ կը կատարուի՝ երբ այլեւս ամէն կողմէ սպառած է որեւէ ակնկալութիւն... Քու աստուածային ձեռքդ այն ատեն կը բժշկէ՝ երբ այլեւս խոյս տուած է բոլոր անդամներուն կենդանութիւնը: Քու այցելութեանդ վայրը այն է, ուր ալ բնաւ հնարք չէ փսացած: Քու մեծութիւնդ ամենէն յուսահատական վերքը առողջացնելու մէջ է. Քու բնութեանդ ամենէն հարազատ յատկութիւնը՝ անակնկալ պահուն փրկութիւն տնօրինելն է.»

5- «Գովեա՛ Երուսաղէմ» - «Կոմիտաս» Երգչախումբ

«Գովեա, Երուսաղէմ, զՏէր: Յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց. Ալէլուիա: Եկայք, ժողովուրդք, երգեցէք Տեառն. Փառք Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ: Յարուցելոյն ի մեռելոց. Ալէլուիա: Որ զաշխարհս լուսաւորեաց. Ալէլուիա:»

6- Աւետարան ըստ Ղուկասու 24,13-17. Էմմաիւսի ճամբուն վրայ: Գերյարգելի Հայր Գեորգ Ծ. Վրդ. Նորատունկեան

«Աշակերտներէն երկուքը նոյն օրը գիւղ մը կ'երթային, որ Երուսաղէմէն վաթսուն ասպարէզ հեռու էր, անոր անունը Էմմաիւս էր: Անոնք կը խօսէին իրարու հետ այս բոլոր եղած անցքերուն վրայով: Երբ անոնք կը խօսակցէին ու խորհրդածութիւն կ'ընէին, Յիսուս՝ ինքն ալ մօտենալով՝ անոնց հետ կ'երթար: Բայց անոնց աչքերը բռնուած էին, որպէսզի զինք չճանչնան: Այն ատեն ըսաւ անոնց. «Ինչ են այդ խօսքերը՝ որ քալելով իրարու հետ կը խօսակցիք ու տրտմած ալ էք:»

7- «Ամէն Հայր Սուրբ» - «Կոմիտաս» Երգչախումբ

«Ամէն Հայր Սուրբ, Որդի Սուրբ, Հոգի Սուրբ, Օրհնութիւն Հօր, եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:»

8- Քարոզ եւ ապա լռութեան պահ - Գերյարգելի Հայր Գեորգ Ծ. Վրդ. Նորատունկեան

9- «Սուրբ, Սուրբ» - «Կոմիտաս» Երգչախումբ

«Սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց. Լի են երկինք եւ երկիր փառօք քո: Օրհնութիւն ի բարձունս: Օրհնեալդ որ եկիր եւ գալոցդ ես անուամբ Տեառն: Ովսաննա ի բարձունս:»

10- Աւետարան ըստ Ղուկասու 24,25-27 եւ 24, 30-32: Պատուելի Փօլ Սվաճեան:

«Ան ալ ըսաւ անոնց. «Ով անմիտներ ու թուլասիրտներ, հաւատալու այն բոլոր բաներուն, որոնք մարգարէները խօսեցան. Չէ որ Քրիստոս պէտք էր այս չարչարանքները կրէր եւ իր փառքը մտնէր»: Ու սկսելով Սովսէսէն ու բոլոր

մարգարէներէն, կը մեկնէր անոնց, ինչ որ իրեն համար բոլոր գրքերուն մէջ գրուած էր:»
----- «Երբ ինք անոնց հետ սեղան նստաւ, հաց առաւ, օրհնեց ու կտրելով տուաւ անոնց: Այն ատեն անոնց աչքերը բացուեցան ու զինք ճանչցան եւ ինք անոնցմէ աներեւոյթ եղաւ: Իրարու ներսիդին կը բորբոքէին, երբ ինք մեզի հետ կը խօսէր ճամբան եւ գրքերը կը մեկնէր:»

11- Քարոզ եւ ապա լռութեան պահ- Պատուելի Փօլ Սվաճեան

12- Ա՛խ Վասպուրական - «Կոմիտաս» Երգչախումբ

«Ա՛խ Վասպուրական, տխուր Հայաստան,
Անթիւ հերոսներ քեզ մէջ ժողովեցան,
Ահեղ կռուի մէջ այնքան դիմացան,
Ի սեր ազգութեան նահատակուեցան :

Ա՛խ բաւէ հայեր միշտ այսպէս գերի,
Թողնել հայրենիք, դիմել օտարի
Օտարն սիրում է մեզ իբրեւ հիւրի,
Եւ մեր հացն ու ջուր դարձնում է աղի :

Վան փոքրիկ քաղաք իւր գաւառներով,
Լեցուեցաւ դիակ հարիւր հազարով,
Ներկուեցան դաշտեր Հայու արիւնով,
Չայն տուին երկինք ամպերն աստղերով :
Ա՛խ Վասպուրական:

խօսք. Ա. ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ - երաժշտ . Կ. ԱՓԴԻՔԵԱՆ

13- Աղօթք – 3 հայ եկեղեցիներու երիտասարդներով

14- Բարեխօսութեան աղօթք եւ վերջին օրհնութիւն - Իսահակ Ա. Քահանայ Հեթիմեան

15- «Հայր Մեր» - Տէրունական աղօթք - «Կոմիտաս» Երգչախումբ

16- Շնորհակալութիւն: Ժան-ժաք Օսմանճեան – Ատենապետ Ծխական Խորհուրդի
